

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

ZP-KNPS.431.1.54.2022.AO

Wrocław, dnia 8 grudnia 2022 r

„Domek z Sercem Brygida Nowak”
z siedzibą w Radwanicach
ul. Herberta 2, 55-010 Radwanice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 25 i 27 października 2022 r. na podstawie art. 22 ust. 10 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”, zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w składzie: Alicja Ostrowska (przewodnicząca kontroli) i Anna Łata (kontroler) przeprowadził na podstawie Zarządzenia Nr 250 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 września 2022 r. kontrolę doraźną placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym i w osobom w podeszłym wieku o nazwie "Domek z Sercem Brygida Nowak" z siedzibą w Radwanicach ul. Herberta 2, (zwanym dalej „Jednostką” lub „Placówką”).

Kontrolę przeprowadzono w związku ze skargą złożoną do Wojewody Dolnośląskiego w dniu 15 września 2022 r. zawierającą zarzuty zaniedbania ze strony ww. Placówki wobec przebywającej w niej na podstawie umowy cywilno-prawnej Mieszkancki w zakresie:

- 1) wykonywania usług opiekuńczych, w tym braku właściwej opieki, pielęgnacji w chorobie, udzielania pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacji higienicznej;
- 2) opieki medycznej i braku pomocy w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych;
- 3) usług bytowych (wyżywienie, przyjmowanie płynów);
- 4) kwalifikacji personelu.

Przedmiotem kontroli była ocena realizacji obowiązującego standardu usług: opiekuńczych – udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacja w czasie choroby, opieka higieniczna oraz pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych; bytowych – wyżywienie, praw mieszkańca a także zobowiązań podmiotu – dokumentacji mieszkańców i kwalifikacji personelu.

Działalność Jednostki w kontrolowanym zakresie oceniono negatywnie.

Uzasadnieniem powyższej oceny jest ustalony w trakcie kontroli stan faktyczny i prawny, zawarty w podpisanym dniu 24 listopada 2022 roku protokole kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Pani Brygida Nowak oraz Violetta Pawlus prowadzą dwie placówki całodobowej opieki w miejscowości Radwanice. Jako tworzące spółkę cywilną prowadzą: 1) „Domek z Sercem s.c. Brygida Nowak, Violetta Pawlus” z siedzibą przy ul. Melioracyjnej 1, 55-010 Radwanice oraz 2) „Domek z Sercem Brygida Nowak” z siedzibą przy ul. Z. Herberta 2, 55-010 Radwanice. W dniu kontroli Pani Brygida Nowak informowała, że Mieszkanka zamieszkiwała w "Domku z Sercem Brygida Nowak" z siedzibą w Radwanicach przy ul. Herberta 2, umowa nr 135 została podpisana w dniu 14.07.2022 r. na pobyt Mieszkanki w Domu Opieki dla osób starszych "Domek z Sercem" w Radwanicach ul. Melioracyjna 1.

W toku postępowania kontrolnego przeprowadzono oględziny Placówki z siedzibą w Radwanicach przy ul. Herberta 2, analizie poddano udostępnione dokumenty, wyjaśnienia i oświadczenia złożone przez Właścicielkę a także pracowników „Domku z Sercem”. W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono rozmowę z jedną mieszkanką Domu.

Na dzień kontroli w Placówce przebywało 22 mieszkańców. Pomocy w podstawowych czynnościach życiowych udzielały mieszkańcom: 1 pielęgniarka, 4 opiekunki medyczne, pomocniczy personel medyczny – 1 osoba oraz 2 opiekunki, w szczególności w zakresie dbałości o higienę osobistą, czynności toaletowe, kąpanie oraz profilaktykę przeciwoleżynową. Dom organizuje opiekę całodobowo przez 10 osób. Dyżur dzienny opiekunek trwa od godz. 7⁰⁰ do godz. 19⁰⁰. W toku kontroli ustalono, że często opiekunki pracują w trybie ciągłym po 24 a nawet 36 godzin. Co do zasady na każdej zmianie jest dwóch opiekunów. Pielęgniarka w razie potrzeby pełni dyżur telefoniczny, w okresie objętym kontrolą tj. od 10 lipca 2022 r. do dnia kontroli, realizowała swoje zadania tylko na wezwanie, doraźnie.

Stan higieniczny pomieszczeń, widocznej pościeli oraz ubioru mieszkańców nie budził zastrzeżeń, nie zgłaszano uwag w tym zakresie. Jak oświadczone w toku kontroli, personel pomaga mieszkańcom we wszystkich czynnościach toaletowych. Kąpiel organizowana jest co najmniej raz w tygodniu. W pampersy oraz wkładki higieniczne mieszkańcy zaopatrują się we własnym zakresie. Średnia ilość całodobowo wymienianych pampersów to 3 - 4 sztuki. Jeżeli jest potrzeba to pampersy są wymieniane częściej. Odzież zmieniana jest codziennie, lub według potrzeby, ręczniki są używane jednorazowo, natomiast pościel zmieniana jest raz w tygodniu.

Podczas kąpieli lub toalety opiekun ogląda ciało kąpanego/mytego mieszkańca, u mieszkańców z niewielkimi zmianami skórnymi np. otarcia u osób z nadwagą lub uczulenia u osób pampersowanych, miejsca zaczerwienione zabezpieczane są sudocremem. W przypadku nieustępujących zmian zalecana jest konsultacja z lekarzem, tj. zgłasza się obserwacje lekarzowi pierwszego kontaktu lub organizuje usługi opieki paliatywnej - „domowego hospicjum”, które realizuje profilaktykę przeciwoodleżynową.

Na podstawie „Raportu dyżurów”, zwanego dalej również „Raportem” ustalono, że Mieszkanka po przyjęciu do Placówki nie miała odleżyn, nie była konieczna opieka paliatywna. W „Raporcie” pod datą 20/21.07.2022 r. zanotowano informację o otarciu na pośladkach, które zabezpieczono sudocremem. W „Karcie informacyjnej” z leczenia szpitalnego w Głogowskim Szpitalu Powiatowym, dołączonej do skargi, odnotowano przyjęcie Mieszkanki na oddział chorób wewnętrznych w dniu 24.07.2022 r., w rozpoznaniu odnotowano „(...) odleżyny III stopnia pośladków i pięt”. W zaleceniach ww. „Karty informacyjnej” z leczenia szpitalnego z dnia 1.08.2022 r. w punkcie 3. widnieje zapis „pielęgnacja odleżyn”. Mieszkanka opuściła szpital z odleżynami, co odnotowano w Raporcie w Placówce.

W zakresie zamieszczonej w skardze informacji, że *„w dni upalne, gdzie temperatura wynosiła 35°C podwójnie zakładane pampersy były przyczyną odparzeń i powstania odleżyn”* ustalono, że pacjenci mają zakładane *„pampersy plus dodatkowo wkładki chłonne”*.

Mieszkańcy są objęci opieką medyczną. Placówka zapewnia dostęp do świadczeń zdrowotnych w przychodni POZ w Siechnicach, ul. Kolejowa 15. W przypadku badań podstawowych przyjeżdża pielęgniarka środowiskowa. Współwłaściciela wyjaśniła, że Dom zapewnia pielęgnację mieszkańcom w chorobie. Zabezpieczona jest ciągłość leczenia farmakologicznego. Wszystkie zalecenia lekarzy są realizowane na bieżąco przez opiekunki, co jest ewidencjonowane w „Raporcie”. Dom zabezpiecza podstawowe lekarstwa w apteczce i środki opatrunkowe. „Raport dyżurów” zawiera informacje dotyczące opieki oraz przebiegu/zmiany, w tym stanu zdrowia mieszkańców, ich samopoczucia, odwiedzin itp. W zakresie „pomocy powypadkowej” udzielana jest pierwsza pomoc w Placówce, a w razie potrzeby niezwłocznie wzywane jest pogotowie. Dzieje się tak w każdym przypadku. Tak też było w sytuacji gdy u Mieszkanki utrzymywała się wysoka temperatura, wezwano pogotowie ratunkowe.

Placówka całodobowej opieki nie sprawuje funkcji leczniczych i nie zapewnia świadczeń zdrowotnych. Zgodnie z art. 68a ustawy o pomocy społecznej podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest o obowiązany:

- 1) prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą:
  - a) umowę o świadczenie usług w placówce,
  - b) dane identyfikacyjne osób przebywających w placówce, takie jak: imię i nazwisko, miejsce zamieszkania, numer PESEL lub numer dokumentu potwierdzającego tożsamość osoby w przypadku braku numeru PESEL,
  - c) imię i nazwisko opiekuna prawnego lub kuratora osoby przebywającej w placówce, jeżeli został ustanowiony,
  - d) informacje dotyczące stanu zdrowia osoby przebywającej w placówce, w szczególności:
    - informacje o wydanych orzeczeniach,
    - zalecenia lekarskie,
    - ewidencję przypadków korzystania ze świadczeń zdrowotnych na terenie placówki, ze wskazaniem daty i zakresu tych świadczeń oraz danych świadczeniodawcy udzielającego świadczeń zdrowotnych (...)

Podmiot prowadzący placówkę całodobowej opieki nie ma obowiązku zatrudniać pielęgniarki na etacie.

W toku kontroli ustalono, że w Placówce jest pięć posiłków dziennie: śniadanie, poczęstunek z kawą, obiad, podwieczorek i kolacja. Mieszkańcy mają możliwość spożywania posiłków w pokoju, a w razie potrzeby są karmieni. Podczas wszystkich posiłków podawane są płyny. W toku kontroli doraźnej potwierdzono dostępność wody w pokojach mieszkańców. Mieszkanca samodzielnie przyjmowała płyny, była karmiona przez opiekunki, które pilnowały, aby przyjmowała również płyny.

W odniesieniu do Placówki znajdującej się w Radwanicach przy ul. Herberta 2, poddano analizie grafiki pracy, i na tej podstawie ustalono osoby faktycznie pracujące w Jednostce przy ul. Herberta 2. Pielęgniarka posiada prawo wykonywania zawodu, w przypadku siedmiu opiekunek, w przedłożonej dokumentacji widnieją zapisy o treści: „*czynności opiekuńcze, czynności higieniczne, kąpanie pensjonariuszy*”, dwie opiekunki posiadają dyplomy zawodowe opiekuna medycznego, a jedna uprawnienia felczera sanitarnego uzyskane w Ukrainie, wśród czterech pracujących osób brak dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak właściwej opieki wobec Mieszkanek Placówki, w tym systematycznego podawania leków.
2. Zaniedbania w realizacji usług bytowych względem Mieszkanek.

3. Brak udokumentowania kwalifikacji wszystkich osób wykonujących czynności opiekuńcze.
4. Brak wymaganego wskaźnika zatrudnienia w Placówce.

Na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) wydaje się następujące zalecenia pokontrolne wynikające ze stwierdzonych nieprawidłowości:

Ad 1.

Realizując usługi opiekuńcze zapewniać pomoc w podstawowych czynnościach życiowych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad 2.

Realizując usługi bytowe uwzględniać stan zdrowia, sprawność fizyczną i intelektualną oraz indywidualne potrzeby i możliwości osoby przebywającej w placówce.

Podstawa prawna: art. 68 ust. 1 pkt 2, ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

Ad 3. i Ad 4.

Spełniać wymagany przepisami wskaźnik zatrudnienia oraz zatrudniać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje pozwalające na wykonywanie usług opiekuńczych w Placówce. Przesłać komplet aktualnych dokumentów potwierdzających realizację zalecenia (umowy o pracę/zlecenie, potwierdzenie kwalifikacji i/lub stażu pracy oraz bieżące grafiki pracy osób realizujących usługi opiekuńcze).

Podstawa prawna: art. 68a pkt 4 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.)

Termin realizacji zalecenia: niezwłocznie

POUCZENIE

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

